

Η ΕΡΗΜΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΑΚΩΒΟΥ ΑΡΑΓΓΙΩ

Α.

‘Η Καϊκαέ.

Ζέφυρος γλυκὺς, ὡς χαϊδίων φίλου, ἔπνεε πάντοτε, καὶ ἡμεῖς ἐπλέομεν θαρρᾶλῶς τὰ δώδεκα στάδια μας πρὸς τὴν πρῶραν. Ὁ πλοίαρχος, ἔχων βοηθητικὸν τὸν σάλον τῆς θαλάσσης, ἠδύνατο νὰ διευθύνῃ ἐνίοτε τὴν πρῶραν πρὸς τὴν ζήραν, τῆς ὁποίας ἐσπούδαζε τοὺς παραλόγους περιελίγμους μετὰ προσοχῆς δεικνυούσης, ὅτι ἐξεδίεξε μελλούσας τινὰς ἐξιχνεύσεις.

Περίεργον τρῶντι παρέχουσι θέαμα αἱ δυτικαὶ ἀκταὶ τῆς Ἀφρικῆς ἀπὸ τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ Δευκοῦ. Ἡ ὁμαλότης τῆς παραλίας σκιαγραφουμένη ἐπὶ οὐρανοῦ πάντοτε γλαυκοῦ, ἐμποδίζει τὰ εἰς τὴν πέλαγος εὐρισκόμενα πλοῖα νὰ γνωρίσωσι ποῦ εὐρίσκονται καὶ ἰδοὺ τὸ αἴτιον δι’ ὃ ἡ ζώνη τῶν λιθοφυτῶν δὴν βράχων, οἵτινες περιζωννύουσιν αὐτὰς τοσαῦτα ἀσάφεια, τοσαύτας συμφορὰς εἶδε.

Μονόζυλα τινα ἀγρίων κωπηλατούμενα μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτηδεϊότητος ἤρχοντο καὶ περιέπλεον ἀπὸ μακρὸν εἰς καιρὸν πλησίον τῆς ἡμιολίας (κορβέτας) καὶ αἱ ἐδίδον πληροφῶριαν ἀρκετὰ εἰλικρινεῖς. Ἀλλ’ ἡ μᾶς ἐπέβαλλε φρόνησιν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐμυγράψω ὅποση κόπῳσις ὑπῆρχεν εἰς τὰ διηνεκῇ ταῦτα ψηλαφίσματα, καθ’ ὧν τὸ παρωργισμένον πληρωμα ἐξετόξευε τὰς ἐνεργητικώτερας βλαστημίας του.

Ἀλλ’ ἐνώπιόν μας, ἡ θάλασσα μεταβάλλει χρῶμα, τὰ κύματα κοιλώτερα ἢ καὶ κυλίσουσιν μεθ’ ἑαυτῶν γιγαντιαία φύκη ἀπεσπασμένα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ὁδοῦ σου, καὶ ὡς ἀν’ ἀπαίσιόν τι προμήνυμα ἡγεῖρετο ἀπὸ τοῦ πρὸς ἡμᾶς καὶ μᾶς ἠπείλει, ἐδόθη διαταγὴ νὰ στρέψωμεν τὴν πρῶραν πρὸς τὸν ἄνεμον καὶ νὰ συσπειρώμεν ἅπαντα τὰ ἱστία.

Ὁ πλοίαρχος μ’ ἐπλητίσας καὶ σφίγγων με τὴν χεῖρα μ’ ἐδείξε τὴν λευκόφαιον ἄκραν, ἐπὶ τῆς ὁποίας δὲν ἤθελε νὰ περιπέλῃ τὴν τρόπιδα τῆς Νηρηίδος. Ἀνεκάλεσα τὰς προσφάτους ἀναμνήσεις μου καὶ ἐπηγυμνάσθην, προσευχόμενος ἐνδομύχως, ὑπὲρ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἡ θάλασσα κατεβρόχθισεν εἰς τὰς ἀκτὰς ταύτας τῆς ἐρημώσεως.

Εὐρισκόμεθα πλησίον τῶν Ἀσόρων νήσων, τῶν ὁλοθνήσκοντων τούτων ὑφάλων, αἵτινες ἐγένοντο μάρτυρες τοσούτων ἀγγομαχητῶν τοῦ θανάτου, τοσούτων ἀπογνώσεων, τοσούτων ἱεροσυλιῶν . . . Παρέλθωμεν ταχέως ἐνώπιον τοῦ ψυχροῦ μνήματος τῆς Μεδοῦσης.

Πλέομεν πάντοτε . . . ἡ θάλασσα γίνεται τρικυμώδης, τὰ κύματα αὐτῆς θορυβῶδη κυλίσονται . . . καὶ τὰ πανία, συστέλλατε, μαζώξετε τα. . . — καὶ τὸ πεπειραμένον ὄμμα τοῦ σκοπιωροῦ ἐξιχνεύει τὸν κινδύνον διὰ τὴν ἀνακαλύψῃ τὴν στερεὰν καὶ εἴπῃ τὴν πρῶραν τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀναπαύσεως.

Ἡ κραυγὴ ἀντηχεῖ, Γῆ! γῆ! ἰδοὺ αὕτη . . . εἶναι καὶ ὁμαλὴ εἰς τὴν κορυφὴν της, ἠθελες εἰπεῖν (Φυλλάδιον 52, Τόμ. Γ’.

εὐρύχωρον, μέγα μνημα παρθένου. Ὅπισθεν ἡμῶν ὁ ὀρίζων εἶναι ζωφερός καὶ διασχίζουσιν αὐτὸν συνεχῇ ποικιλόχροα μετέωρα· ἡ ἡμιολία, ἥττον ἢ εὐκίνητος, σιγοπλέει μετὰ προφυλάξεως, διότι γνωρίζει, ὅτι οἱ κοράλιννοι καὶ λιθοφυτοειδεῖς ὑφαλοὶ ἐφ’ ὧν θαλασσοπρεῖ, ἀνοίγουσιν εὐκόλως τὰς χαλκίους τρόπιδας, ὥσται κτυπήσωσιν ἐπ’ αὐτῶν. Ἐκαστος εἰς τὴν θέσιν του διὰ τὴν προσορμίσωμεν! ῥίψε τὴν ἄγκυραν!

Ὁ ἡσυχάζων μέχρις ἐκείνου κάλως ἐκτυλίσσεται, ὁ σιδήρεος ὁδὸς τῆς ἀγκύρας δάκνει τὴν ἄβυσσον, ἡ βραία Νηρηὶς σφαδάζει καὶ τέλος ἀναπαύεται ὡς ἐπὶ βράχου ἀδιασείστου, ἡμισυ μίλιον μακρὰν τῆς παραλίας.

Ἡ Νηρηὶς εἶχε σταλῇ νὰ προστατεύσῃ διὰ τῆς σημαίας της, τῶν ῥωμαλαίων πλευρῶν της καὶ τῶν ὀρειχαλκίων τηλεβόλων της τὰς εἰς Σενεγάλην κτήσεις μας καὶ τὰ ῥιψοκίνδυνα πλοῖα, τὰ μεταφέροντα ἐκεῖ ὑφάσματα καὶ ἀκολασίας εἰς ἀνταλλαγὴν ἐλεφαντόδοντος, κηροῦ καὶ ἄμμου χρυσίτιδος.

Κ’ ἐγὼ ἀνίχνευα ἐπίσης τὸν ὀρίζοντα ἵνα σπουδάσω, ὥσθον τὸ δυνατόν ἀπώτερον, τὴν ἄξενον ἐκείνην καὶ ἀπηνθηρακωμένην γῆν, ὅπου τοσοῦτοι θνητοὶ ὑπάγουσι ζητοῦντες πλοῦτη καὶ ὅπου τοσαῦτα πτώματα ἀνορύττονται, τὴν νύκτα, ἐκ τῶν τάφων των, ὑπὸ τῶν ὀξέων ὀνύχων τῆς ὑαίνης, τοῦ θωὸς (τζακάλι) καὶ τοῦ πάνθηρος.

Ἐχαιρετήσαμεν μικρὸν τι φρούριον δι’ ἐπτὰ βολῶν κανονίου, αἵτινες μᾶς ἀπεδόθησαν εὐγενῶς, καὶ ἐνῶ οἱ ναῦται ἀνεπαύοντο ἐκ τῶν κόπων των, ἐνῶ ὁ πλοίαρχος ἔχαιρε διὰ τὸν εὐτυχῇ πλοῦν αὐτοῦ, ἐγὼ, ἀνυπόμονος ν’ ἀπαντήσω νέας συκοινησεις, ἐγὼ τὸν ὁποῖον καμμία τρικυμία δὲν κατέβαλλεν κατὰ τὸ διάστημα θαλασσοπλοίας ἀχάρितος καὶ μονοτόνου, κατέβην εἰς μονόζυλόν τις ὅπερ ἦλθε πλησίον μας, καὶ ἐσπυσα ἄνευ βραδύτητος, ν’ ἀψηφίσω τὸν σιμοῦν καὶ τὸν λέοντα, τοὺς δύο τούτους τυφῶνας τῆς ἐρήμου, μυριάκις τρομερωτέρους τῶν σιφῶνων καὶ καταιγίδων αἵτινες ἀνατρέπουσι τοὺς ὠκεανούς.

Δύο ἄγριοι μαῦροι ἐκωπηλάτουν· οἱ βραχιόνες καὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν ἀπέσταζον ἰδρώτα πελιδνὸν καὶ δριμύν· ἐψάλλον ὡς ἀν’ ἀντανασταίνοντες εἰς ὄργια. Ὅργια πραγματικῶς περιέμενον αὐτοὺς, διότι ἔλαβον εἰς ἀνταμοιβὴν ὀλίγον τι ἀργύριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐσχεδιάζον τὴν αὐτὴν ἐσπέραν νὰ λησμονήσωσιν εἰς τοὺς ἀτμούς μεθυστικῶν ποτῶν—τῆς ἡμέρας τὸν κάματον, καὶ τοὺς κόπους τῆς προτεραιας καὶ τῆς ἐπιούσης.

Μόλις ὑπέφωσκεν ἡ ἡμέρα, κ’ ἐγὼ ἤμην ἡδὴ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἀκρωμένους, δι’ ὧν τῶν αἰσθητηρίων μου, τὸν μονότονον φλοῖσθον τῶν κυμάτων, αἵτινα ἤρχοντο καὶ ἀπέθνησκον πρὸ τῶν ποδῶν μου, καὶ διερευνῶν διὰ τῆς ἰδέας μου τὸ ἀπειρον τῶν δυνάμεων περικυκλούντων με ὠκεανῶν, τοῦ μὲν θορυβώδους, ἐξουσιαστικοῦ, συντρίβοντος τὰς νῆας εἰς τὴν ὀρηκτικὴν βίαν του, τοῦ δὲ τρομερωτέρου καὶ ἱσως πλέον θανατηφόρου, ὅταν ὁ σιμοῦν ἐξυπνᾷ αὐτὸν τοῦ ληθαργίου του.

Ἐγνώριζα τὸν πρῶτον· πολὺν χρόνον ἐγενόμην τὸ παῖγιον τῶν ὀρμῶν του, καὶ τῆς ὀργῆς, ἀνεπαύσθην εἰς τὴν φορὰν αὐτοῦ καὶ τὴν βίαν, καὶ ἀπεφάσισα νὰ σπουδάσω τὸν ἕτερον καὶ τὰ φρικώδη μυστήριά του νὰ διερευνήσω.

Φέρων λοιπόν πυροβόλον ἐπὶ τοῦ ὤμου μου, σπάθην εἰς τὸ πλευρόν μου, πιστόλια εἰς τὴν ζώνην μου, πήραν ἐπὶ τῆς ῥάχews, ἐν σημειωματάριον ὑπὸ μάλῃν, ἐνδε-
δυμένους ἐλαφρῶς, ἀλλὰ βαρὺς ἀπὸ σκέψεως περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀνεχώρησα μόνος ἀπὸ τοῦ χωρίου Μπανού, καὶ ἐβυθίσθην εἰς τὰ ἐνδοτέρα, ὀλίγον μερισμὸν περὶ τῶν ἐλιγμῶν μιᾶς ἀτροποῦ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐβράδυναι νὰ παραιτήσω διὰ νὰ περιτρέξω σχοινίαν τινὰ ἐπε-
ταμένην, εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς ὁποίας ὑφύοντο μακαροὶ στήλαι καπνοῦ μέλανος, ἀναβαίνουσαι καθέτως μέχρι τῶν ὑψηλοτέρων ἀποστάσεων τῆς ἀτμοσφαιρᾶς· τοσαύ-
τη ἐπεκράτει ἡ γαλήνη τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ εὐρύς τοῦ ἡλίου δίσκος, δὲν εἶχεν εἰσέλ-
εἰς τὸν ὀρίζοντος.

Πέντε ἢ ἑξῆς πράσινοι καὶ φαιοὶ ὄφεις, ἀσπινισθέντες ἀπὸ τὸν κρότον τῶν βηματίων μου, ἀφῆκαν συριγμὸν ὀξύν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς πορείας μου δια μέσου τῶν κατακεκαυμένων ἐρεϊκῶν, ἐφ' ὧν ἐπάτουν με πόδα τολμηρὸν· εἶχον ἀνάγκην ἀμετατρέπτου ἀποφάσεως διὰ νὰ ἐξυκολουθήσω τὸν δρόμον μου.

Μετὰ δύο ὥρῶν πορείαν ἐπευσιμένην, ἐφθата εἰς τὰ ἄκρα πυκνοῦ τινος δάσους καὶ εὗρέθην, ἅμα ἐξελ-
θὼν, ἐνώπιον εἴκοσι περίπου μαύρων, ἀνακατήμενων περὶξ ἑνὸς τετραπόδου ἡμιπαγωμένου. — Ἦτον αὐτὸ τὸ γεῦμά των.

Ὡς με εἶδον—ἠγέρθησαν, καὶ διὰ νύματος φιλό-
φρονος μ' ἐπροσκάλεσαν νὰ συμερισθῶ ἐκ τοῦ συμπο-
σίου των.

Ἐδέχθην ἀφελῶς τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐκάθησα ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς γράϊας καὶ ἐνὸς μικροῦ παιδίου. Ἐβάλα εἰς τὸ στόμα μου κομμάτιον μυχύρου καὶ ἐλαϊώδους κρέατος, καὶ ἐπιον καθαρὸν ὕδωρ ἐντὸς φλασκίου. Προσέφερον δὲ εἰς ἀνταλλαγήν ἐν ψαλλίδιον καὶ ἐν μανδῆλιον, τὸ ὁποῖον ἐρρίψα ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἐρέ-
φους, παίζοντος με τὰ ἐνδύματά μου.

Οἱ ἄνθρωποι, παρ' ὧν ἔλαβα ὑποδοχὴν τοσοῦτον ἐγ-
κάρδιον, σχηματίζουσιν μίαν τῶν κωμῶν ἐκείνων αἰ-
τινὲς κεῖνται περὶξ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἀποικιῶν πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀφρικῆς καὶ ζῶσι δι' ἐλεημοσύνης, ὁσάκις οἱ τυφῶνες ἐρημώσωσιν τὰς πεδιάδας, ἐνθα ἐσκήνω-
σαν προσκαίρως.

Δύο ἄτομα τῆς νομαδικῆς ταύτης κώμης ἐγνώριζον ὀλίγα ἀγγλικά. Μία δὲ γυνὴ νέα, εὐμορφον ἔχουσα τὸ ἀνάστημα, τὸ βλέμμα κομῆτου, τοὺς ὀδόντας λευ-
κοτάτους, ἐξηγεῖτο ἀλλοῖς εἰς τὴν πορτογαλικὴν διάλεκτον. Παρ' αὐτῆς ἐπληροφορήθην, ὅτι οἱ σύντροφοί της περιέμενον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἄλλην τινὰ νομαδι-
κὴν φυλὴν, μέλλουσαν νὰ φθάσῃ τὴν ἐπαύριον. Ὁ σκοπὸς τῆς συνελεύσεως ταύτης ἦτον ἡ ὑπανδρεία τῆς ὥραιας διερμηνευτρί-
ας μετὰ τινος ἀρχηγοῦ ἀνδρειοτάτου τοῦ βασιλεῖου τοῦ Μπανί, τοῦ ὁποῦ ἡ ἰσχὺς ἦτο τοιαύτη ὥστε πολλὰκις ἐρρίψε τὸν τρόμον καὶ εἰς αὐτὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν τὰ ἐμπορεῖα.

Νὰ περιηγηται τις ἀπλῶς μόνον χάριν περιηγήσεως εἶναι μωρία. Ἐάν αἱ περιοδεῖαι δὲν μᾶς διδάσκουσι πρὸς τὴ νὰ ἐπιχειρῶμεν αὐτάς· καὶ ἂν ἐγὼ ἀποφασί-
ζω νὰ μεταβάλλω συνεχῶς τόπον, ἀναζητῶ ἐπίσης τὸ ἠθικὸν συμπέρασμα τῆς κινήσεως. Οἱ κίνδυνοι δὲν εἶ-
ναι ἀληθῶς ἀξιοὶ θυμασμοῦ, παρ' ὅταν ὑπάρχει ὠφέ-
λειά τις εἰς τὸ νὰ τοὺς ἀψιφῶμεν.

Ἐμείνα λοιπόν, θέλων νὰ μάθω.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, οἱ ἄγριοι ἐξηπλώθησαν ἐν σκοπεύματι καλλίων καὶ ἐστεγάσθησαν ὑπὸ δασυ-
λεόντων, τίγρεων καὶ ἵπποποτάμων. Ἐμυμήθην αὐ-
τοὺς καὶ ἐγὼ ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσα νὰ κοιμηθῶ δι' ὅλην τὴν νύκτος, ἐξ αἰτίας τῶν τρομερῶν κωνόπων τῶν μερῶν ἐκείνων, δακνόντων καὶ θορυβούντων ἀνηλεῶς.

Πρὶν ἀποκοιμηθῶσιν, οἱ ἄγριοι εἶχον εἰπεῖ σύντομα τινὰ προτευχὴν, καὶ ἐπανελάθον αὐτήν, ὅταν ἠγέρθη-
σαν. Πᾶς ἀνὴρ, πᾶσα γυνὴ κατὰ τάξιν ἡλικίας καὶ ἀλληλοδιαδόχως ἐπλινον τοὺς πόδας των εἰς τι εὐρι-
χωρον τέναγος ἐκεῖ πλησίον κείμενον, οὗ ἡ πηγὴ ἐφαί-
νετο ἀρχομένη ἐπὶ ὑψηλοῦ τινος ὄρους σκιαγραφουμέ-
νου εἰς τὸν ὀρίζοντα. Τελεσθέντων τούτων, οἱ ἄγριοι ἐτράπησαν πάλιν πρὸς τὸ χρεσινὸν τετράπου των, τὸ ὁποῖον κατέφραγαν ἤδη σχεδὸν ὀλόκληρον.

Ἐγὼ ἔγραφον καὶ ἰχνογράφουν. Οὐδεὶς τῶν ἀνθρώ-
πων ἐκείνων παρεδέχτο τὴν ἀποπτικὴν ζωγραφίαν (perspective), οὐδεὶς ἐνόει τὴν θεωρίαν των σκιῶν μόνον εἰς τὰς γραμμὰς ἐβλεπον εὐλογόν τι, καὶ δι-
σκέδαζαν πολὺ με τὸν ἱστορικὸν καὶ τὸν καλλιτέχνην ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι εἶχον ἀξίαν τινὰ οἱ λόγοι του καὶ τὰ ἰχνογραφήματά του.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λιτοῦ γεύματος, οἱ σύντροφοί μου ἐχώρευσαν πρὸς τὸν ἦχον τυμπάκου καὶ ἐνὸς ὁσρέ-
κου χελώνης. Ὁ χορὸς ἦτον εἰδός τι πτεροκοπήμα-
τος διπνεκοῦς, συνοδευομένου διὰ πολλῶν χειρονομιῶν καὶ ᾄσματος μονοτόνου, τρεῖς μόνον ἔχοντος μουσικὰ φωνὰς (notes), καὶ ψαλλομένου ὑπὸ πίντων.

Ἐψαλα καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄγριοι τοσοῦτοι ἐθέλχθησαν ὥστε πάντες ἀπὸ τὴν χαρὰν των ἤλθον νὰ με ἐναγκαλισθῶσι. Τοῦτο με παρεκίνησε νὰ τηρή-
σω ἀκολουθῶς σιωπὴν. . . .

Ὅταν δὲ ἐπαυσαν οἱ χοροὶ, καὶ ἅπας ὁ δισεοιδὴς ὁ-
τος ὁμιλος, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ἐνόησαν ὅτι ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ ἀκίνησις ἐγένοντο ἤδη ἀναπό-
ρευκτα ὑπὸ τὸν ἀκτινοβόλον ἥλιον, ὅστις ἤρχιζε νὰ τοξεύῃ ἐφ' ἡμῶν τὰ πλέον κάθετα θέλη του, εἶδον ἔρχομένην πρὸς με με βῆμα ἐλαφρὸν, με τρόπον ἀνιέμενον, τὴν μνηστῆν, ἥτις λαβούσα με ἐλευθέρως διὰ τοῦ βραχίονος μ' ἔδωκε νὰ ἐνοήσω ὅτι εὐχαρίστως ἤθελε κάμει μετ' ἐμοῦ μικρὰν περιδιάβασιν.

Ἡ Καϊκαὶ, ὄνομα ὄχι πολὺ ἀρμονικόν, ἡ Καϊκαὶ δὲν μ' ἐνέπνεε κἀνένα φόβον, ἂν καὶ Εὐρωπαῖος ἀνὴρ ἔχει λόγους νὰ δυσπιστῇ κατὰ τῶν ἀγρίων. Ἦτο ἡλι-
κίας μόλις δεκαεὶς ἐτῶν· οἱ πόδες αὐτῆς καὶ αἱ χεῖρες εἶχον ἄκραν κομψότητα, τὸ λέγειν τῆς εἶχε τι ξένον καὶ μελωδικὸν ἐνταυτῷ καὶ τὸ μευδίαμά της ἤθελε σὲ καταστήσει τολμηρὸν. . . .

Τὸ ἐνδυμα τῆς φιλοπαίμονος Καϊκαὶ ἦτον ἀπλοῦ-
στατον καὶ εἶχεν ἰδιαιτέρην τινὰ χάριν. Ἀντὶ χλαί-
νης καὶ ἐμβάδων, ἀντὶ πέπλου καὶ μανδύου, ἐφόρει ἐν ἀπλοῦν περιδέραιον ἐξ ὕαλιν, δδεμένον ὀπισθεν τοῦ λαιμοῦ διὰ στενῆς ἐρυθρᾶς ταινίας.

Δὲν δύνασθε νὰ συλλάβητε ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς εὐμόρφου ταύτης συντροφῆς, τῆς ἐνδεδυμένης με τοι-
αύτην δαφανὴ καὶ ἐλαφρὰν ἐσθῆτα. . . Καὶ ὅμως ἤθελα νὰ εἶναι πλέον κεκαλυμμένη, διότι ἡ σεμνότης καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τροπικὸν εἶναι ἀπαραίτητον προσόν.

Ἐβαδίζομεν λοιπόν κρατούμενοι τῶν βραχιόνων ὡς

ὅσοι φλοι, ἢ μάλλον εἰπεῖν ὡς δύο ἀδελφοὶ καὶ τα-
χέως ἐφθάσαμεν εἰς θῖνα τινὰ λευκῆς ἁμμου, ἐν τῇ
μέσῃ τῆς ὁποίας ἐστῆδον πολλὰ μόρια χρυσοῦ καὶ ψάμ-
μου χρυσίτιδος. Ἐκθαρίσαμεν ὑπὸ τῖνα ὥραιαν θανα-
νείαν, ἥς ἡ εὐρύχωρος σκιά μᾶς ἐπροφύλαττε θανα-
τῆς ἀπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων, καὶ ἡ
Καϊκαὶ λαμβάνουσά με τῆς χειρὸς μὲ ἄφατον περιερ-
γίας αἶσθημα μὲ ἠρώτησεν ἂν ὁ τόπος, τὸν ὁποῖον
κατόικον εἶναι μέγας.

- Μέγιστος, τῆς ἀπεκρίθην.
- Ἄνδρες καὶ γυναῖκες πολὺ;
- Πολλοὶ περισσότεροι παρὰ εἰς τὴν Ἀφρικὴν.
- Ὅχι θανανέαι, γοῖξοι, κοκκοδόλαιοι;
- Διόλου.
- Πτωχὸς τόπος, ποῦ δὲν ἔχει οὔτε κοκκοδαλά-
νους, οὔτε θανανέας, καὶ ὅπου ἔχει ἄσπρους.

Οἱ θεοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶναι ἐξ ἐβένου, τοὺς δαίμονας
αὐτῶν ζωγραφοῦσι λευκοὺς ὅπως εἶναι οἱ Εὐρωπαῖοι

— Δοικὸν, εἶπον εἰς τὴν σύντροφόν μου, ἀδιαφόρως
ἔχουσαν περὶ τὰ τῆς φιλοφροσύνης, δὲν μ' εὐρίσκεις
ἐμμορφον;

- Καθόλου, ἐσὺ ἄσπρος.
- Καὶ δὲν θὰ μὲ ἤθελες ἀρχαῖωνιστικόν σου;
- Ἰστέρα, ναί· πρῶτα, ὅχι·

Καὶ ὡς λέγωσιν ἔπειτα ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν ἀντανα-
κλᾷται εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς.

Θέλων δὲ κ' ἐγὼ ἐπίσης νὰ μιμηθῶ τὴν περιεργόν
μου, τὴν ἠρώτησα, προσποιούμενος ἄγνοιαν, ἔάν, εἰς
τὴν μεμακρυσμένην πατρίδα τῆς ὑπῆρχον εὐμορφοὶ οἰ-
κίαι, πολλοὶ ἄνθρωποι, εὐμορφα ὅπλα.

— Σπήτια, καλύβας· ποῦ κτίζομεν εἰς μίαν στιγ-
μὴν, δάση, βουνά, πεδιάδες, γέφυραι. Ἡμεῖς κολυμ-
βήται ὡς σπάροι.

— Ναί, ὅλ' αὐτὰ καλὰ, ἀλλὰ ἄσπρους δὲν ἔχετε.
— Τόσον καλῆτερα, ἄσπροι, πονηροὶ, κακοὶ ἄν-
θρωποι.

— Μὴ φρονῇ; τάχα ὅτι θέλω νὰ σὲ κακοποιήσω.

— Ὅχι, ἐσὺ μόνος, ὅχι ἀρκετὰ δυνατὸς.

Ἦ λαοὶ πολιτισμένοι! ὁποῖαν εὐγνωμοσύνην ἀφίνετε
εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀγρίων ἐκείνων ἀνθρώπων, ὄλων τῶν
ἀρχιπελάγων καὶ ὄλων τῶν χωρῶν, ὅταν ἔρχεσθε νὰ
μεταφυτεύσετε ἐν μέσῳ αὐτῶν τὰς τέχνας σας, τὴν
βιομηχανίαν σας, τὴν θρησκείαν σας, καὶ τὰ ἐλαττώ-
ματά σας.

Ἡτοιμαζόμεν νὰ ἐρωτήσω ἐκ νέου τὴν Καϊκαὶ, ὅτε
αὕτη ἔκυψεν αἰφνης καὶ προσκολλώσα τὸ οὖς κατὰ τοῦ
ἔδάφους ἀνεπήδησε, κραυγάζουσα. Ἰαίνα! ὕαινα!

Ἡθέλησε νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἐκράτησα ἐκ τοῦ
βραχίονος καὶ τῇ ἔδωκα τὴν σπάθην μου,
τὴν ὁποῖαν ἤρπασα μὲ ὑπερηφάνειαν ὅλως
νεανικὴν, ἐνῷ ἐγὼ, λαβὼν τὸ πιστόλιον
εἰς χεῖρας, ἔμενον εἰς θέσιν ἀμυντικὴν καὶ
εἶπον καθ' ἑαυτόν.

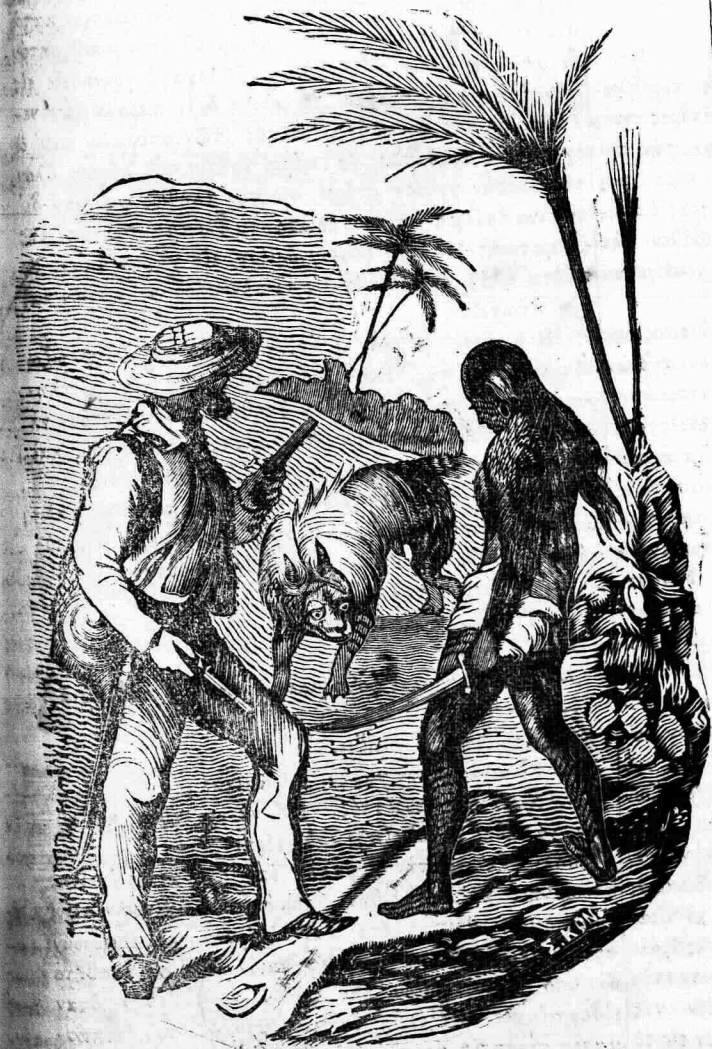
— Ἀγαθὴ τύχη! Ἰδοὺ ἐν ἐκ τῶν ἀνελ-
πίστων ἐκείνων ἐπεισοδίων, τὰ ὁποῖα ἀ-
παντᾷ εὐχαρίστως ὁ περιηγητής, ὅταν θέ-
λῃ νὰ ἔχῃ τί νὰ διηγηθῇ ἐν τῇ ἐπιστρο-
φῇ του.

Ὁ θῆρ κνύζων ἦλθε πρὸς ἡμᾶς, πε-
ριστρεφόμενος ἐλικοειδῶς, ἀνοίγων τὸ δυ-
σῶδες στόμα του, τὸ ἀφρίζον ἀπὸ τὸν
φαρμακερὸν σιελόν του, ὑψὼν τὰ ὀξέα ὦτά
του, ἀναστρέφων τὰς πυρᾶς καὶ ἀτάκ-
τως ἐσπαρμένους τρίχας του, σαρώων τὴν
ἁμμον διὰ τῆς σειρομένης κατὰ γῆς οὐράς
του. Ἐξοσι βήματα μακρὰν ἡμῶν ἡ ὕαινα
ἐσταμάτησε, φοικιδῶσα καθ' ὅλα τὰ μέλη
τῆς καὶ τοῖς οὐδα καθ' ἡμῶν ἀπὸ καιρὸν
εἰς καιρὸν βλέμματα λαθραῖα.

— Τράβα, μὲ εἶπεν ἡ Καϊκαὶ, προχω-
ρήσας ὀλίγον ἐμπρός.

— Ὅχι, ἀκόμη, τῆς ἀπεκρίθην, φοβεῖ-
ται ὡς ὁ τυρῶν ὄφις, νὰ τὴν τυραννήσω-
μεν ὀλίγον. Οἱ κακοὶ δὲν ἔχουσιν ἴσως
παρὰ μίαν μῆνιν ἡμέραν μετάνοίας καὶ
τύφους συνειδότος. Πρέπει ν' ἀφήσωμεν
μῖαν ὥραν εἰς τὸν μοχθηρὸν τοῦτον ἐχθρὸν,
ὅστις ἤθελε μᾶς καταφάγει, ἂν μᾶς εὐρι-
σκε κοιμωμένους ἢ ἀόπλους.

Ὁ Ρουδιέρος, εἰς τῶν ἐν τῷ Εὐέλπιδι
Ἀκρωτηρίῳ φίλων μου, μ' ἔλεγε μίαν ἡμέ-
ραν ὅτι ἦτον αἰσχος ν' ἀποκτείνῃ τις Ἰτα-
νὰν διὰ μολυβδοβόλου, καὶ ὅτι τὸ πολὺ

πολύ ἔχει τις ἀδειαν νὰ τὴν φονεύσῃ διὰ τοῦ κοντακίου τοῦ ὅπλου του.

Ἄλλ' ἔδει νὰ τελειώσωμεν μὲ τὸ ἀποτρόπαιον θηρίον· παρεκάλεσα λοιπὸν τὴν εὐμορφον ἀγρίαν νὰ μείνῃ εἰς τὸν τόπον τῆς, καὶ ἐπῆγα πρὸς τὴν ὑνικν κρατῶν τὸ πιστόλιον. Τὸ ζῶον ὠρθώθη, ἐκυμάτισε τὸ σῶμά του οἰοῦντι θέλων ν' ἀποφύγῃ τὴν μάχην, ἔπειτα ἠγέρθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν του καὶ προσέμενε τὴν ἐφ' ὅδον. Ἡ φαρμακερὰ ἀναπνοή του ἔφθανε μέχρις ἐμοῦ καὶ μ' ἐπροξένει ναυτίαν. Ἰψῶσα τὸ πιστόλιον διὰ νὰ πυροβολήσω, ἡ ὕαινα ὤρμησε κατ' ἐπάνω μου καὶ ἐγὼ ἐπυροβόλησα. Τὸ θηρίον ἔπεσε χαμαί.

- Ἀπέθανε ; μὲ εἶπεν ἡ ἀγρία.
- Ἀπέθανε·
- Ἄς τὴν πάρωμεν.

Ἡ Καϊκὰ ἐπλησίασε διὰ νὰ πιάσῃ τὴν ὕαιναν ἀπὸ τὴν οὐράν· ἀλλὰ τὸ μοχθηρὸν καὶ ὑποκριτικὸν ζῶον, διὰ τινος τελευταίας προσπάθειας, μηκύνει τὸν λαϊμόν του, ἀνοίγει τὸ στόμα του καὶ δάκνει τὴν δυστυχή κόρην εἰς τὸν πόδα.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν συνέτριψα τὴν κεφαλὴν του διὰ τοῦ κοντακίου τοῦ πιστολίου μου καὶ ἔσπευτα νὰ περιτυλίξω διὰ τεμαχίου τοῦ χιτῶνος μου τὴν πληγὴν τῆς ἀγρίας.

— Αὐτὸ τίποτε ! μὲ εἶπε μειδιῶσα καὶ μὲ βλέμμα ἄκρας ἀγαθότητος.

- Πλὴν δύναται νὰ γίνῃ πολύ.
- Ὄχι, καλέ μου ἄσπρε, αὐτὸ τίποτε.

Ὁ κρότος τοῦ πυροβολισμοῦ ἐθροῦδισε τὴν περιπλανώμενην συνοικίαν. Εἶδόμεν νὰ τρέξωσιν ἄνδρες τινεῖς ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Καϊκὰς, οἵτινες ἐδράδουν τὴν πορείαν των, ἅμα παρετήρησαν, ὅτι ἡ ἀγρία κόρη καὶ ἐγὼ ἤμεθα εἰς ἄκραν ἀρμονίαν. Ἀφοῦ δὲ μᾶς ἐπλησίασαν, μᾶς ἐπληροφόρησαν, ὅτι εἶδον μακρόθεν τὴν συνοδίαν τοῦ Δεγαγὲ, τοῦ ἀρειμανίου μελλονύμφου περὶ οὗ τοσαῦτα θαυμάσια ἐλέγοντο.

Ὡ ! ζῶντ' ἀκαὶ θυροβώδης ἦτον ἡ χαρὰ, ἐνθερμος καὶ εἰλικρινὴς ἡ ἀγαλλίασις τῶν ἀπολοικῶν, ἡ μᾶλλον ἀγρίων τούτων ἀνθρώπων, ἅμα συνήλθον, ἅμα ἐνταμώθησαν. Μολαταῦτα ὁ Δεγαγὲ ἐφάνη δυσαρεστηθεὶς διὰ τὴν παρουσίαν μου, καὶ ῥίψας ἐπάνω μου βλέμμα ἄγριον καὶ ὀργίλον, ἦτον ἔσως ἐτοιμος νὰ μὲ κακοποιήσῃ, ὅταν ἡ Καϊκὰ ἐτρεξε καὶ τῷ εἶπε λέξεις τινὰς συντόμους. Αἱ ἐκφραστικαὶ χειρονομίαι τῆς μ' ἔδωκαν νὰ ἐννοήσω, ὅτι διηγεῖτο τὸν φόνον τῆς υἱαίνης. Γενομένου δὲ τούτου, ὁ Δεγαγὲ ἦλθε πρὸς ἐμέ, ἔθεσε τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῶν ὤμων μου, ἐκτύπησε τρίς τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ μου, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ δεχθῶ ἐν εὐμορφον ἀχόντιον τοῦ πολέμου. Ἐδέχθην τὸ δῶρον ἀσμένως, καὶ μὴ θέλων νὰ φανῶ ὀλιγώτερον αὐτοῦ γενναῖος, ἀπέβαλλον τὸ ἔσωκάρδιόν μου, καὶ τοῦ ἐδῶκα, ἐπαναλαβὼν ὅ,τι ἐπραξεν αὐτὸς ἐγγχειρίζων μοι τὸ δῶρόν του.

Ἐπειτα ἐκάθισαν ἅπαντες, συνωμίλησαν πολὺν ὥραν καὶ ὅλοι συγχρόνως ἐκτύπησαν ἐλαφρῶς τὰς παλάμας των. Ἀφοῦ περιέμεναν ἡμισεῖαν ὥραν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον καὶ οἱ ὤμοι τῆς Καϊκὰς ἐκαλύφθησαν διὰ πέπλου, ὁ ὀρμητικὸς μνηστήρ ἠγέρθη διὰ μιᾶς, καὶ εὐρέθη πάρυστα πλησίον τῆς μνηστῆς του, τῆς ἀπέσπασε τὸ κάλυμμα, ἐκάθισεν εἰς τὸ

πλάγιόν της καὶ τῆς ἀπέτεινε λέξεις τινὰς βραχεῖαις μονοσυλάβους, καὶ προφερομένης ὡς φωνὰς μουσικῆς.

Ἡ συνοδία τοῦ Δεγαγὲ συνέκειτο ἐξ ἑκατὸν ἀνθρώπων τουλάχιστον, οἵτινες ἔτρεμον ἀπὸ μίαν λέξιν ἀπὸ ἐν νεῦμα τοῦ φοβεροῦ ἀρχηγοῦ των. Ἐκραξέ· φωνὴν ἠχώδη, καὶ ἔως δώδεκα ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἰστάμενοι εἰς τὰς τελευταίας σειράς, ἦλθον βιάθη καὶ κατέθεσαν πλησίον τῆς νύμφης ἀφθόνους ὀπώρας. Ἐπειτα ἀποσπῶν τὴν ζώνην, ἥτις περιέζωνε τὸ σφύν του, ἔσυρε θήκην τινα ὅθεν ἐξέβαλε δώδεκα περίπου μαργαρίτας ὠραιότητας καὶ μεγάλους. Ἡ Καϊκὰ ἐδέχθη μειδιῶσα τὸ δῶρον, καὶ ὁ εὐδαίμων πολεμιστὴς ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ἐτοιμασθείσης δι' αὐτὴν κλίνης ἐκ λαμπρῶν δερμάτων λέοντος καὶ τίγρεως, τὴν κεφαλὴν στήριξας ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μνηστῆς του.

Ἠδυνήθην τότε, πρὶν ἢ ἀποκοιμηθῶ, νὰ παρατηρήσω ἀνέτως τὴν κατασκευὴν τοῦ παραδόξου ἐκείνου ἀνδρός, περὶ τοῦ ὁποίου ἰδίως τ' ἀγγλικά ἐμπορεῖα σώζουσι φρικωδεστάτην ἐνθύμησιν. Τὸ ἀνάστημα ἦτο μᾶλλον ὑψηλὸς, ἡ πικρὴ κόμη του ἐκάλυπτε μέτωπον πεπιεσμένον, τὸ στήθος εἶχε τετράγωνον καὶ τοὺς ὤμους σαρκώδεις. Σπασμός τις νευρικός ἀνεκίνη ἀκαταπαύστως πρόσωπον πλατὺ καὶ ἰσώδες, στόμα παρμεγεθές, ρῖνα εἰς ἄκρον συμὴν καὶ μῆλα τῶν παρειῶν ὀστώδη καὶ ὑψωμένα. Ὡς γῆς ἀποκοιμημένης τίγρεως, οἱ μυῶνες του ἐτανύοντο καὶ ἀνεσείρτων κατὰ διαλείμματα ἄνισα, ἡ δὲ πνοὴ αὐτοῦ ἦτον μουγγρητὸν τι μᾶλλον, ὁμοιάζον ἀπειλῇ. Ὁ Δεγαγὲ γεννηθεὶς εἰς τὴν ἔρημον παρέλαβεν ἐξ αὐτῆς ὅ,τι παρουσιάζει νεκρώσιμον καὶ φρικῶδες. Ἐκτὸς τῶν στιγμῶν καθ' ἃς ἐχρεώσεται ἀφυσίτως νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ λόγου, ὅλον τὸν λοιπὸν χρόνον ἐτήρει σιωπὴν ἀληθῶς φοβεράν δι' ὃν τινα ἐτόλμα νὰ προσηλώσῃ τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης φυσιογνωμίας εἰς χώραν ὅπου τὰ πάντα εἰσὶν ἐν ἀρμονίᾳ εἰς τε τὸν πλοῦτον αὐτῶν καὶ τὴν πτωχείαν.

Ἡ Καϊκὰ μ' εἶδε μὲ τινα λύπην νὰ ζωγραφίζω τὸν μνηστήρ' αὐτῆς. Ἐφοβεῖτο, ἔλεγε, μὴ ὁ Δεγαγὲ πληροφροῦνμενος τοῦτο, ἤθελεν υποθέσει, ὅτι ἐζήτουν νὰ δώσω εἰς τοὺς Εὐρωπαίους τὰ χαρακτηριστικά του, καὶ διὰ νεύματος μὲ παρεκάλεσε νὰ κρύψω τὴν εἰκόνα.

Ἡ ὤλησα, πρὶν ἐξαπλωθῶ ἐπὶ τινος τάπητος μαλακίου, μενόντος κενοῦ, νὰ σφίξω τὴν χεῖρα τῆς εὐμόρφου συνοδοιπόρου μου· τὴν εὖρον καίουσαν.

- Τί ἔχεις ; τὴν ἠρώτησα·
- Τίποτε, μ' ἀπεκρίθη.
- Δὲν ἐννοῶ·
- Ἔχω ὄλα, καὶ φοβοῦμαι νὰ χάσω ὄλα διαμιᾶς.
- Διατί;
- Κεφαλὴ μου γυρίζει.
- Εἶναι ἀπὸ τὴν χαρὰν, ἔ ! Καϊκὰ ;
- Χαρὰ ὄχι, πυρεττός. Ἐσὺ νὰ κοιμηθῇς, καὶ αὐριο νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ εἰπῇς καλημέρα.

Μόλις ἐκλίνα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κενῆς ἐκείνης στρωμνῆς, καὶ ἠσθάνθην ὑποκάτω μου κίνησιν τινα κυματοειδῆ· ἀνετριχίασα καὶ ἠγέρθην καὶ ἐθεώρουν προσηκτικώτερον τὸ προσκεφάλαιόν μου· φαντασθῆτε δὲ ὑπὸ ποίου τρόμου καὶ φόβου κατελήφθην ὅταν εἶδον αἵφνης νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τινος πτυχῆς τοῦ σκεπάσματος τεραστία κεφαλὴ ἐνὸς βόα (boca) !

Εὐτυχῶς, ὁ ὄφις ἦτο χειροῦντος· εἰς τῶν γειτόνων μου ἤγερθη, τὸν συνέλαβεν ἐκ τοῦ λαιμοῦ ἰσχυρὰ, καὶ μετὰ πινὰς ἀπειλητικὰς λέξεις καὶ συριγμὸν ὄξυν, τὸ τέρας ἐτυλίχθη ἐκ νέου εἰς τὴν θερμὴν κλίνην, τὴν δι' αὐτὸν ἡτοιμασμένην.

Πανσέλκνος λαμπρὰ διεδέχθη τὸν ἥλιον, ἦτον δροσρὰ ἢ νυκτερινὴ αὖρα, σιωπηλὴ ἦτον ἡ φύσις, καὶ ὁμῶς κρότος τις διηνεκὴς καὶ ὁμοιος μὲ σπινθηροβόλισμὸν ἠλεκτρικόν, ἠκούετο ἐξερχόμενος τῆς γῆς, ἐμφαίνων πόσον ἦτο τρομερὸς ὁ καύσων τῆς ἡμέρας.

Κτύπος τυμπάνου, ἀκουσθεῖς μακρόθεν ἐξύπνησε τοὺς ἀγρίους. Ἦτο τὸ περιμενόμενον σύνθημα τῆς τελετῆς τοῦ γάμου. Ὁ Δεγαγὲ ἅμα εὐρέθη ὄρθιος, καὶ ῥινοεῖ ἑτοιμος πρὸς αἱματηρὰν τινα συμπλοκὴν. Ἡ Καϊκὰ ἐστάθη πλησίον του, ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἀνεκάθησαν κύκλῳ τῶν μελλονύμφων.

Ὁ Δεγαγὲ κοσμεῖ τοὺς ὤμους, τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς λαγόνας τῆς μνηστῆς του διὰ τεμαχίων ἐλεφαντόδοντος δεμένων μὲ κίτρινον χαλκόν καὶ ζωγραφεῖ χονδροειδῶς διὰ καλάμου ὀξείως κατὰ τὴν ἄκρην, σχήματὰ τινα ἐπὶ τῶν κνημῶν αὐτῆς καὶ τῆς ῥάχως. Τῆς Καϊκὰς ἔτρεμον ὅλα τὰ μέλη, μὲ φωνὴν ἀνήσυχον τὴν ἠρώτησεν ὁ Δεγαγὲ τί ἔχει—ἡ νέα κόρη, ἀφείσα τότε φωνὴν νεκρώσιμον, ἐτάνυσε τὰς χεῖρας, περιστράφη, ἀνεπηδήσεν καὶ ἐπεσε κατὰ γῆς. Ἐτρεξα νὰ ἰδῶ... ἢ δυστυχῆς; ἦτον ἀκίνητος!

Ἐπесεν ὡς λαστὸς σιδηροῦς, εἰς θν οὐδεμία δύναμις ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἐλαστικότητα. Τὰ ὄμματά της ἦσαν ἀνοικτὰ καὶ ἐξέχοντα τοῦ κοιλωμάτος των, ἡ γλῶσσά της παχεῖα καὶ πελιδνὴ καὶ ἐξ ὄλων σχεδὸν τῶν πόρων της ἀπερρέον θρόμβοι μέλανος αἵματος καὶ ἐφθαρμένου.

Δὲν ἐματαιώθη τῆς υἱαίνης ἡ κλῆσις· τὸ διλητήριον εἰσέδυσε ταχέως εἰς τὰς ἀρτηρίας τῆς ταιλαιώρου κόρης, καὶ τάφος καλυφθεὶς διὰ κλάδων φοίνικος ἐγένετο ἡ νομφικὴ παστάς τῆς μελλονύμφου!

Ὁ Δεγαγὲ ὑπὸ ἀπλέρτου λύπης κυριευθεὶς ἀνεχώρησεν, ἔτι ὀρθίου θαθέως, καὶ αἱ ἐφημερίδες τοῦ Ἀννδίνου διεφάνησαν, μικρὸν ἔπειτα, τρομεράν τινα κρεουργίαν, ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀγρίου κυριάρχου τῶν μερῶν ἐκείνων. Ἦτον ἡ ἐκατομβὴ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς Πολυζένης ἐκείνης τῆς ἐρήμου.!

Πένθιμον καὶ λυπηρὸν παρέστησε θέαμα ἡ δυστυχὴς αὐτὴ κόρη, ἡ πρὸ μικροῦ μὲν τοσοῦτον ζωηρὰ, σεραπετὴ, πλήρης ζωῆς καὶ μέλλοντος, μετ' ὀλίγον δέ, πεσοῦσα νεκρὰ καὶ ἀκίνητος διὰ παντός...

Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, παρήλλαξαν σιωπηλοὶ καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω νεύοντες ἐνώπιον τοῦ ψυχροῦ πτώματος τῆς παρθένου. Ὡλὴ μονότονος συνῴδευε τὴν πορείαν των, ἕκαστος δὲ ἐκλινε γόνυ διαβαίνων ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ θύματος, καὶ ὅταν διήρχοντο πλησίον τῆς κεφαλῆς ἐκυπτον καὶ τὸ μέτωπον

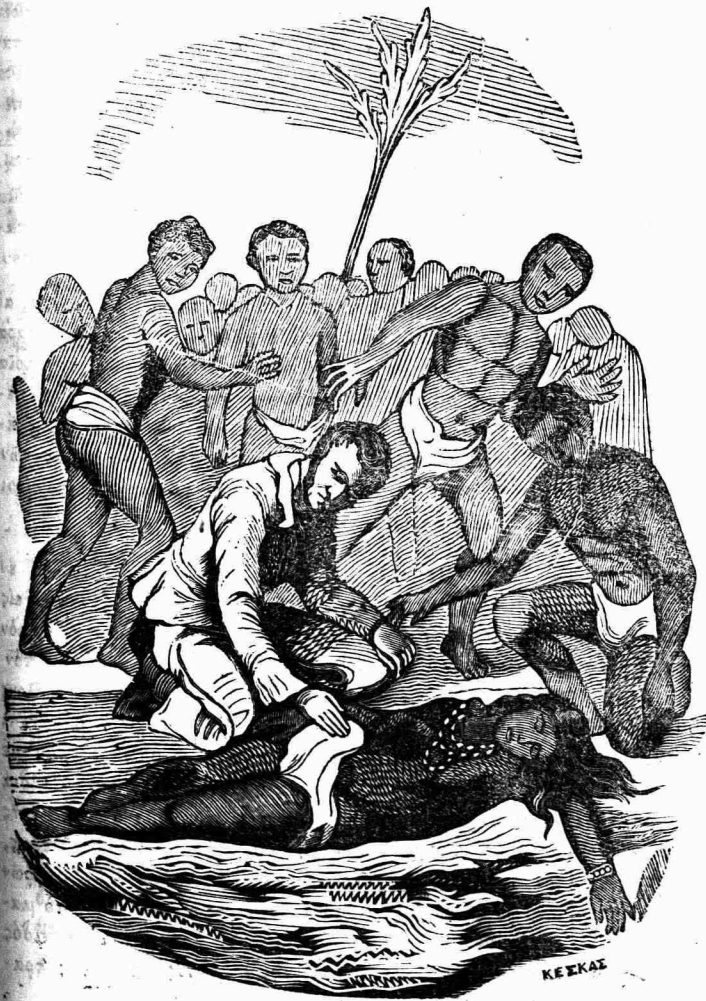
τοῦ ζώντος τρίς ἡγγίζε τὸ τῆς νεκρᾶς.

Ὁ τάφος ἀνωρύχθη ὑπὸ τῶν χειρῶν ἀμφοτέρων τῶν φυλῶν. Ἦνοιξαν αὐτὸν βαθὺν πέντε πόδας. Πρὶν καταθέσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ πῶμα, ἔρριψαν ὅλοι προσφοράν πινά, ὡς τεκμήριον τῆς λύπης των, ἅμα δὲ περιετύλιξαν τὴν δυστυχὴ Καϊκὰ εἰς τὰ ὑφάσματα τοῦ τεθλιμμένου νομφίου της καὶ χεῖρες ῥωμαλοὶ κατεβίβασαν αὐτὴν εὐλαβῶς καὶ βραδείως εἰς τὸ τελευταῖον σπήνωμά της. Ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν νεκρώσιμον τελετὴν οὔτε ἐν δάκρυον ἔρρευσε, οὔτε λέξις ἐπροφέθη, οὔτε μία ἐλασφημία ἠκούσθη. Ἐλεγες ὅτι οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι ἀνθρωποὶ κατείχοντο ὑπὸ ἀπογνώσεως τὴν ὁποῖαν ἐφοβοῦντο νὰ ἐκδηλώσωσιν, ὑπὸ θλίψεως τῆς ὁποίας ἐζήτουν νὰ τηρήσωσιν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἐνθύμησιν.

Β.

Τίγρις καὶ Πάνθηρ.

Τριῶν ἡμερῶν ἀνάπαυσις, ὥραϊος καιρὸς καὶ περιδιαβάσεις ἤρχισαν νὰ μ' ἐνοχλῶσι καὶ σχεδὸν μετεμελήθην διὰ τὰς πρώτας μου ἐκδρομὰς καὶ τὰς ἐλπίδας μου, ὅταν πυκνὰ νέφη, ἐρχόμενα ἐκ μεσημβρίας μ' ἀνήγγειλον συμβάν τι, δηλ. διάχυσιν τινὰ, εὐχαρίστησιν, εὐτύχημα. Ἐρρίψα βλέμμα ἐταστικὸν ἐπὶ τῶν καμῶν. Ἦσαν ἀκίνητοι, καὶ συνεπαίρανα, ὅτι κανὲν ἄγριον θηρίον δὲν ἠπέλει τὴν ἀνάπαυσίν των. Τί ἦτο λοιπόν;

Ἦτο συνοδία ὁδοιπόρων (κερβάνι), οἵτινες ἀφ' αὐτῆς ἀπεπλανήθησαν ἐντὸς τῆς ἐρήμου ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπορεύοντο ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἀρκτον, ἐτράπησαν πρὸς ἀνατολὰς, ἐλπίζοντες νὰ εὕρωσιν ὁδηγόν τινα καὶ πρὸ πάντων πηγὴν τινα ὕδατος γλυκέος, διότι ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα ἐδεκάτισε τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς αἰθίοπας τῆς Ἀγγόλης, ἐξ ὧν ἡ συνοδία συνέκειτο.

Οὐδέποτε ἐνέτυχον συνάντησιν ψυχροτέραν καὶ οἰκτιροτέραν. Ἐχαιρετήθησαν διὰ τοῦ βλέμματος· οἱ φθάσαντες πρῶτοι ἐδείξαν τῷ δακτύλῳ εἰς τοὺς ἐλθόντας· ἔπειτα τὴν πηγὴν, ὅπου κατεπαύομεν τὴν δίψαν μας, ἔπειτα συναλλαγαί τινες ἐγένοντο καὶ τὰ δύο στρατόπεδα ἀπεκοιμήθησαν ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου, ὥς νὰ μὴν ἦσαν τέκνα τῆς αὐτῆς γῆς, ὥς νὰ μὴν ἐθερμαίνωντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἡλίου, ὥς νὰ μὴν ὑπέκειντο εἰς τὰς αὐτὰς τῶν στοιχείων ἐπηρεάς, οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες περιεπλανῶντο εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς. Ποία εἶναι ἡ πατρίς τῶν μαύρων τούτων ἢ χαλκοχρόων ἀνθρώπων; Τὰ στέπη ὅπου ἀναπαύονται, τὸ ὁροπέδιον, τὸ ὅποιον διήλθον, ἡ ἀμμώδης ἐρημος τὴν ὁποίαν διατρέχουσιν, τὰ δάση τὰ ὅποια διαπερῶσιν. Ἡ πατρίς τῶν ἀνθρώπων τούτων εἶναι ὁ κόσμος ἢ μᾶλλον εἰπεῖν δὲν ἔχουσιν οὗτοι πατρίδα.

Ἠγέρθησαν καὶ ἐκοιτάσθισαν, ἠγέρθησαν πάλιν καὶ ἐκοιτάσθισαν ἐκ νέου, ἔπειτα εἰς τὴν κοινὴν πηγὴν, ἐφαγον ἐκ τῶν ἰδίων καμῶλων, Ἀραβες καὶ αἰθίοπες προσπυχήθησαν, οἱ μὲν εἰς τὸν Μωάμεθ, οἱ δὲ εἰς τὸν φοῖνικα, εἰς τὴν λεοπαρδάλιν, εἰς τὸν κοροδῆλον, εἰς τὸν ἥλιον, εἰς κορμὴν δένδρου.

Οἱ ἀποπλανημένοι ὁδῶν ἐσήκωσαν τὸ στρατόπεδόν των ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ.

Ἐμελλον νὰ χωρισθῶσι χωρὶς καὶ νὰ σφίξῃ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὴν χεῖρα, ὅταν πλησιάσας Ἀραβὰ τινα γνωρίζοντα ὀλίγα Πορτογαλικά, τὸν ἠρώτησα ποῦ ἐπῆγαν.

— Μένει, μὲ ἀπεκρίθη.

— Ἀλλὰ, πρῶτα;

— Πρῶτα ἐρημος.

— Καὶ ἔπειτα;

— ἔπειτα Μωρόκον.

Ἐσκόρπησα ἀπὸ χαρὰν· ἡ συνοδία τῶν ὁδοιπόρων ἐπήγαγεν εἰς Μωρόκον, ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ταύτην, ἔπρεπε νὰ διατρέξῃ πολλοὺς κινδύνους, ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ τὴν χώραν τῶν σχοινιδῶν, τὴν τῶν δρυμῶν. Ἐπρεπε νὰ μακρυνθῇ τῆς παρχίας, τῆς ὁποίας αἱ περιστροφαὶ ἤθελον ἀργοπορήσῃ πολὺ τοὺς ὁδοιπόρους. Ἐπρεπε ἐν ἐνὶ νὰ πατήσωμεν τὴν ἐρημον, νὰ διασχίσωμεν αὐτὴν εἰς τὸ δυτικὸν τοῦλάχιστον αὐτῆς μέρος κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ τοῦτο ἐπραγματοποιεῖ ἤδη μίαν τῶν γλυκυτέρων μου ἐλπίδων.

Μετὰ τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ, τὰ κύματα τῆς μεγάλης ἐρήμου, - δύο τέρψεις ἀλληλοδιαδόχως ἐρχόμεναι· βλέπετε λοιπὸν, ὅτι εἰς τὸν ἄνθρωπον τῆς σπουδῆς τὰ πάντα δὲν εἶναι ταλαιπωρία. Δυναμίει παιγνίων τινων θαυματοποιῶν καὶ κινήσεων τοῦ καλαβάρου μου ἐφιλιώθην ἐν τάχει μὲ δύο τρεῖς· ἐκ τῶν νεωστὶ ἐλθόντων, τοῖς εἶπον τὸν σκοπὸν μου τοῦ νὰ τοὺς συνοδεύσω μέχρι Μωρόκου, ὅπου καὶ ἐδέχθησαν, ἐὰν ὅχι μετ' εὐχαριστήσεως, τοῦλάχιστον ἀνευ δυσταρεκείας.

Μετὰ μίαν ὥραν εἶχον κινήσει. Τέσσαρες καμήλοι φέρονται ἀσκούς ὕδατος μεστούς ἤνοιγον τὴν πορείαν· αὐτῶν δὲ προηγούντο δύο Ἀραβες, ὧν ὁ εἰς ἐκράτει τρίασαν σιδηρᾶν καὶ ὁ ἕτερος κρέας, εἰς τὴν σάλπισμα τοῦ ὁποίου ἐχερῶσταν ν' ἀποκριθῶσιν ἄλλοι σαλπισταί, τοποθετημένοι κλιμακιδῶν κατὰ ἴσας ἀποστάσεις. Μετὰ τὰς καμήλους ἤρχοντο ἕως εἴκοσι στρατιῶται ὠπλισμένοι μὲ σπαθία, πυροβόλα, καὶ κρατοῦντες διὰ χειρῶν τὰς ἡνίας ἄλλων τῶσων ἵππων ἐφ' ὧν ἐκάθηντο αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Εἰς ἀποστασιν διακοσίων σχεδὸν ἐθημάτων τὸν οὐλαμὸν τοῦτον ἠκολούθει ἕτερος, χωρισμένος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ κομίζων ἐντὸς κιβωτίων δεδεμένων δι' ἐλασμάτων σιδηρῶν, τὰ πλοῦτῃ ἀπάσης τῆς συνοδείας, δηλαδὴ ποσότητά τινα ψάμμου χρυσίτιδος, δερμάτα λεοπαρδάλεως, λέοντος, τίγρεως καὶ πολλοὺς ἐλεφαντόδοντας· ἔκλειε δὲ τὴν πορείαν τρίτος οὐλαμὸς. Ἡ συνοδία κατεῖχεν ἑκτασὶν ἡμισείας περίπου λεύγης. Ἡ ἄμμος, ἐγειρομένη ὑπὸ τὰ βήματα τῶν τετραπόδων, ὑψοῦτο εἰς τὰς ἀποτελουμένης μεταξὺ τῶν συνοδιῶν ἀποστάσεις, καὶ ὅταν αἰωρημένος ἐπὶ τοῦ καλαβάρου μου, εἶτε ἐν ὥρᾳ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, εἶτε μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ, κατόπτειον τὴν πορείαν αὐτὴν τὴν παράδοξον, τὴν κυματίζουσαν, κατὰ τὰς περιστάσεις τῆς χώρας, ἐνόμιζον ὅτι ἐβλεπα μέγαν ὄριν, κεκομμένον εἰς τεμάχια καὶ ζητοῦντα ν' ἀνακτίσῃ τὴν ζῶν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔτεμεν ὁ σιδηρός.

Τὴν ὑπεραίαν τῆς ἀναχωρήσεώς μας, ἐβλάστημεν εἰς τὰ ὅρια τῶν αἰωνίων δρυμῶν, οἵτινες φύνται ἐπὶ τῆς ἀλλοκότου καὶ κατηραμένης ταύτης γῆς. Μετὰ ἀνάπαυσιν τριῶν ὥρων τὸ πολὺ ἐντὸς ἐκτεταμένου περιόλου, περικυκλουμένου ὑπὸ θρόνων ξερῶν, οἵτινες ἀνύψουν τὴν μέλαιναν κορυφὴν τῶν ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους ὥς φάσματα διψῶντα ἀέρος καὶ φῶς, καὶ ἅμα μὲ τὸν ἥλον τῆς πρώτης σάλπιγγος, τὸν ὅποιον ἐπανάλαβον οἱ δευτερεύοντες ἀρχηγοί, ἐκινήσαμεν ἐκ νέου.

Ἐδῶ ἔπαυσαν πλέοντὰ δένδρα, τὰ μεγάλα φυτὰ, αἱ πυκνόφυλλοι σκιαδες καὶ ἡ γλῶη. Δὲν ὑπῆρχον παρὰ βᾶτοι, θάμνοι κιτριῶν καὶ ξανθῶν χόρτων, τὰ ὅποια μόνον νὰ φέρωσι δύναται, ἀνευ ἀγληδόνος, τὰ σκληρὰ πέταλλα τῶν ἵππων καὶ τῶν δρομάδων. Καὶ ἐδῶ τὸ καλὰ θαρρόν μου μὲ ἦτο χρησιμώτατον ἀλλ' οἱ πόδες τῶν ταλαιπωρῶν πεζῶν ἦσαν τὸ ἐσπέρως καταπληγωμένοι καὶ ἡρانیσμένοι.

Ὁδεύοντες πάντοτε πρὸς ἀνατολὰς, ἀφήκαμεν ἐν τάχει τὴν ἀκανθώδη αὐτὴν χώραν καὶ εὐρέθημεν εἰς τόπον πετρώδη κατ' ὀρθότατον. Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὄρεις κύτρινοι καὶ ποικιλόχροοι, ἐγειρόμενοι ἀπὸ τὸν κρότον τῶν βηματίων μας, ὠρμουν μὲ ταχύτητα βέλους πρὸς κατοικίαν ἡσυχωτέραν, ἐν ᾗ καιρῷ μικρὸν τι τετράπου, ἔχον ῥυγχος ὀξὺ, καὶ ὁμοιον σχεδὸν μὲ μῦν, ὠρθοῦτο ἐπὶ τῶν ὑπισθίων ποδῶν του ὥς διὰ νὰ μᾶς χαιρετήσῃ καὶ ἐπιπτε φονευόμενον ὑπὸ τῆς ῥάβδου, τῆς μάστιγος ἢ τοῦ βέλους αἰθίοπος τινος, τρέχοντος εἰς καταδιώξιν του. Τὸ κρέας τῶν μαύρων τούτων ζῶων ἐχρησίμευεν ὡς τροφή καὶ ἀπὸ τὸ μαλακὸν δέρμα του οἱ ὁδοιπόροι κατεσκευάζον εἰδός τι σανδάλων, προφυλαττόντων αὐτοὺς κατὰ τῆς τραχύτητος τῶν λιθαρῶν.

ἡ ἄμμος· διεδέχθη ἡ γῆ τοὺς χάλικας καὶ ἐδῶ, ὀρθῶς
ἀρκεται ἡ ἔρημος.

Ἀνεπαυθημεν ἐκ νέου. Αἱ κλεψίδραὶ ἐκάστου οὐλα-
ντο παρεβλήθησαν, οἱ γεμάτοι ἄσκοι ἠγγίσθησαν διὰ
τοῦ εὐδωρᾶς καὶ αἱ ἀποκεκμηκυῖαι κάμηλοι ἐφο-
ντο διὰ τὴν χρησιμεύουσιν ὡς τροφή εἰς τοὺς ὀ-
δοιπόρους, προσφυλάττοντας τὰς ζωτροφίας των δι-
ὰ τὴν ἀνάγκην.

Τρίτην ἤδη φοράν ἐστήθησαν αἱ σκηναὶ καὶ κατὰ
πρῶτον γενικὴ προσευχὴ κατεβλήθη πρὸς τὸν Ὑψιστον
ἐπὶ τὸν ἀξιολύμαστον τῶντι ἡ ἐνθερμος πίστις τῶν
ἀνθρώπων ἐκείνων, ὅτινες προσπίπτοντες πρηνεῖς, καὶ
πρὸς τὴν Ἀνατολὴν ἔχοντες ἐστραμμένον τὸ πρόσωπον,
εἶδοντο τοῦ προσφύτου τῶν ἑνα εὐδωρᾶ αὐτοῦς εὐτυχῶς
καὶ ἀνευ κινδύνων διὰ τῆς ἐρήμου.

Ἡ δέσπης ἀνέβη εἰς οὐρανόν. Μόλις ἔπαυσαν οἱ
ψαλμοὶ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ κρα-
γὴ τρομερὰ ἐπληξε τὰς ἀκοὰς μας. Πάρχυτα αἱ κά-
μηλοι ταράσσονται σπασμωδικῶς, οἱ ἵπποι, ὠρθωμένῃ
ἔχοντες τὴν χαίτην, συσφίγγονται ὁ εἰς πλησίον τοῦ
ἄλλου, τὴν κεφαλὴν των προσεγγίζοντες καὶ σφύροντες
τὰν ὅλην πρὸς τὸν ἐχθρόν, ὡς ν' ἀπῆλθον νὰ τὸν ἰδῶσι
κατὰ πρόσωπον ἢ μᾶλλον ὡς νὰ μὴν ἤθελον νὰ ἰδῶσιν
ἐρχόμενον τὸν θάνατον, τὸν ἀπειλοῦντα αὐτούς. Οἱ
Ἀραβες συνειθισμένοι εἰς τοιαῦτα συμβάντα λαμβάνουν
τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τῆς συνοδείας καὶ οἱ αἰθίοπες ἐν
ἀμυχάνῃ, φαίνονται περιμένοντες τὰς διαταγὰς διὰ νὰ
καταλάβωσιν ὅποιον ἀνέστη θέσιν.

Εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ συνοδείας
πνὸς λέων ἢ τίγρις καὶ νὰ μὴν καλυπθῇ τὸ ἔδαφος
ἀπὸ σάρκας σπαιρούσας, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐνστικτὸν τῶν
ἀγρίων θηρίων διδάσκει αὐτοῖς, ὅτι οἱ φοβερώτεροι ἀν-
τίπαλοι των εἶναι οἱ ἄνθρωποι, κατ' αὐτῶν κυρίως
στρέφουσι τὴν λύσσαν των καὶ εἰς τὸ αἷμα αὐτῶν
ἐπιθυμοῦν νὰ κυλισθῶσιν. Ὡς πολλὰκις, τὰς χαρὰς
τῆς ἐπιστροφῆς ἀλλοιώνει τὸ πένθος.

Ἰστάμενος ἐπὶ τοῦ καλαδάρου μου καὶ εὐρισκόμενος
ὕψηλότερον τῶν καθημένων ἐπὶ τῶν καμῆλων ἡδυνά-
μην νὰ βλέπω μακρὰν, εἰδοποίησα λοιπὸν τοὺς συνο-
δοιποροὺς μου περὶ τοῦ κινδύνου, τοῖς ἐδειξα διὰ τοῦ
δακτύλου ἀκριβῶς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχετο, καὶ πρὸς αὐ-
τὸ διευθύνθησαν ὅλοι αἱ δυνάμεις.

Τίγρις ἤρχετο μόνη, μετὰ πηδήματα ἄνισα· διευ-
θύθημεν πρὸς αὐτήν· ἐγὼ κατέβην τοῦ ὑψώματός μου
καὶ ἐπῆγα πλησίον τοῦ Ζιγγαῆ, τοῦ ὠραιότερου καὶ τοῦ
πλέον δραστηρίου ἀνδρὸς τῆς συνοδείας, ὅστις διέταξεν
αἰθίοπας τινὰς τρέμοντας καὶ εὐήθεις νὰ μᾶς ἀκολου-
θήσωσι. Τὸν ἠρώτησα διὰ χειρονομίων, διατί συνο-
δεῖτο ὑπὸ τοιούτων ψυροδεῶν ἀνθρώπων, αὐτὸς δὲ
μ' ἐξήγησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, ὅτι ἦτον ἐπ' ἀνάγκης
νὰ θυσιασθῶσι τινὲς τῶν δυστυχῶν τούτων διὰ νὰ σω-
θῶσιν οἱ γενναϊότεροι καὶ νὰ θανατωθῶμεν νὰ φρονεῖσμεν
εὐκολώτερον τὸ θηρίον.

Μετὰ πέντε λεπτά εὐρέθημεν πλησίον, ὡς τουφεκίου
βολήν, τὸν περιδιαβάτου τῆς ἐρήμου καὶ ἐξέτάζομεν
μετὰ προσοχῆς τὸ ἐμπύρευμα τῶν πυροβόλων μας,
ὅταν ἀπρόοπτον ὅλως περιστατικὸν μᾶς ὑπέσχετο
θεῖαμα σπάνιον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς εὐτυχιστέτους πε-
ριηγητάς.

Πλησίον ἡμῶν, πρὸς τὰ δεξιὰ, ὑψοῦτο λόφος ἄμμου,

στιλβοῦσας καὶ ἐρυθροβαφοῦς· μᾶς ἐφάνη ὅτι ἀνέβαι-
νον ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ ἐστίας ἐσβεσμένης σχεδόν,
ἐλαφροὶ ἄτμοι διαλυόμενοι πρὸς τὸ λεπτὸν φύσημα
αὔρας γλυκείας καὶ σιγαλαίας.

Ἐδόθη διαταγὴ νὰ κάμψωμεν τὸν λοφίσκον, ἐστρέ-
ψαμεν πλαγίως καὶ ἐλαφρῶς πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ
παρετηρήσαμεν περιμαζωμένον ἐπὶ τίνων ὀστέων, διακε-
καυμένων καὶ συντετριμμένων, ἐξάισιον πάνθηρα κλωσ-
σοῦντα δύο νεοσσούς·

Ὁ Ζιγγαῆ μ' ἔκαμε νεῦμα νὰ μένωμεν μακρὰν,
δίδων με νὰ ἐννοήσω, ὅτι δὲν ἐμέλλομεν ἡμεῖς νὰ
πολεμήσωμεν μετὰ τοῦ θηρίου.

Ἀγαθὴ τύχη! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ἀρκεῖ νὰ μὴ
χάσωμεν τὸ δράμα, τίγρις κατὰ πάνθηρος με ἀρέσκει,
ἀλλ' ἐπρωτίμων ἄνθρωπον κατὰ πάνθηρος καὶ τίγρεως
συγχρόνως.

Ἡ τίγρις δὲν ὤρμησε καθ' ἡμῶν. Ἡ συνοδία ἦτο
πολυάριθμος καὶ ἐμπειροπόλεμος. Τὸ θηρίον θὰ ἐννόησε
βεβαίως ὅλα ταῦτα καὶ ἐχάρη ὅτι εἶχεν ἐμπρὸς τοῦ
ἀντίπαλον ὀλιγώτερον ἐπίφοβον.

Ἡ τίγρις καὶ ὁ πάνθηρ εἶναι ἀπέναντι ὁ εἰς τοῦ
ἄλλου . . . καὶ ἐκείνη μὲν ἔχει νὰ προσφυλάξῃ μόνα τὰ
ἐλαστικά καὶ νευρώδη πλευρά της, αὐτὸς δὲ τοὺς σκύ-
λους του, ζητοῦντας βοήθειαν καὶ ἐλπίζοντας ἀπὸ
αὐτόν.

Ἐξ ἐνὸς μέρους ἀντιβασίλειά θηριώδης καὶ σκληρὰ
ἐξ ἄλλου μήτηρ ἀπειλουμένη· ἡ πάλη ἐσεται ἀγρία
καὶ αἱματώδης. Σιωπῇ.

Τῶν δύο παλαιστῶν τὰ βλέμματα εἶναι ἀστραπαὶ
ὁ ὄρυγμός των, κεραυνός, οἱ στεναγμοὶ των, φοβέρα,
οἱ ὀδόντες των σιδηράχραι (étaux) μέλλουσαι νὰ σφίγ-
ξωσι, καὶ νὰ συντρίψωσιν, οἱ ὄνυχές των, ἀρπάγαι σι-
δηραὶ νὰ σπκράξωσι τριμμένους σπλάγχχνα. Ἡ μορφὴ
ἐκάστου συττέλλεται, τὸ ὑπὸ ἔξανθον δέρμα τοῦ μετώ-
που των ῥυσοῦται, οἱ ὄνυχές των φρυάττουσι καὶ τὸ
χρῶμα ἐξερύττουσιν· ὡς προοίμιον τῆς λύσσης των καὶ
τῆς ἔχθρας ἀντιπέμπουσι ῥίπας δυσώδους πνοῆς, ἥτις
δίδει αὐτοῖς τὴν προαπόλαυσιν τοῦ δειπνοῦ, ὅπερ θὰ
δειπνήσει τὸ ἐν τῶν θηρίων τούτων ἐκ τῶν σαρκῶν καὶ
τοῦ αἵματος τοῦ ἐτέρου.

Ἰδετε! ἴδετε! ἡ γλῶσσα τῶν δύο πολεμίων ὁμοιά-
ζει τριπλοῦν κέντρον ἢ μᾶλλον φλόγα. Οἱ σιαγόνες
των πλατύνονται καὶ ἀκούετε ἐκπεμπομένου ἐκ τοῦ
ὕπνοιουμένου στόματός των ἤχους βραχνώδεις καὶ
ὑποκώφους, ὡς ἂν ἐξήρχοντο ἐκ βάθους τινὸς χαλκη-
λάτου.

Ὁ πάνθηρ δὲν κινεῖται πλέον, ἡ τίγρις προβαίνει.
Δὲν ὁμοιάζει τετράπουον βαδίζον μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς
τὰ ἄνω νεύουσιν, ἀλλ' ἐντομον, ἐρπύζον, συρόμενον
χαμαὶ καὶ μὴ ἀκούμενον εἰς μίαν μόνην νίκην· θέλει
νικηθῇ ἐὰν ἡ πρώτη του προσβολή, δὲν εἶναι θανατη-
φόρος. Διψᾷ αἷμα, αἷμα ἀφρονον, αἷμα πάντοτε. Τὸ
αἷμα εἶναι ἡ ζωὴ του, ἡ χαρὰ του, ἡ ἑκστασίς του,
μόνον τὸ αἷμα καταπνέει τὴν δίψαν του χωρὶς νὰ
τὴν κορέσῃ, καὶ καθὼ ἐλπίζουσα νὰ πῇ αἷμα, εἶναι
εὐτυχὴ καὶ πλέει εἰς τὴν μέθην τῶν ἐλπίδων της.

Ἐκ τοῦ γένους τῶν τίγρεων εἶναι καὶ ὁ πάνθηρ, ὃν
βλέπετε ἐκεῖ κάτω, ἀτάραχον, ἀκίνητον, θάλλοντα
τοὺς νεοσσούς του, παίζοντας μεταξύ των καὶ σπαράσ-
σοντας τὴν στικτὴν αἰσθητὰ των.

ναχθῇ δι' ὅλης τῆς ὁρμῆς της. Ὁ πα-
θηρ ἀναπνέει καὶ αὐτὸς καὶ λείπει τὴν
πληγὰς του. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν στιγμήν
ἡ τίγρις ὁρμᾷ κατὰ τῶν δύο νεοσσῶν, τῆς
φονεῦει τὸ πρῶτον διὰ τῶν ὀδόντων, τῆς
συντρίβει τὸ ἕτερον καὶ ἐπαναστρέφεται
διὰ ν' ἀπολαύσῃ τοῦ θριάμβου της.

Ἀλλ' ὁ θριάμβός της δὲν θέλει εἶσθαι
διαρκής. Ὁ πάνθηρ ἀνορθοῦται θηριώ-
δης... βλέπει τοὺς δύο νεοσσούς του
κρούς καὶ γίνεται λείαινα... Ἡ τίγρις
δὲν θά ἰδῇ πλέον τὴν ζωὴν.

Ἡθέλησα νὰ ἐλεήσωμεν τὸ ἄγριον
θηρίον, ἀλλ' ἡ σφαῖρα τοῦ Ζιγγαῖ ἀλ-
λως εἶχεν ἀποφασίσει καὶ τέσσαρα πτώ-
ματα ἐγένοντο τὴν ἐπιούσαν ἑορὰ τῶν
πειναλέων θηρίων τῶν θανατηφόρων ἐκεί-
νων ἐρήμων.

Ἐπρεπε νὰ ἰδῇ τις τὴν κίνησιν τῆς συ-
νοδίας, προσεκτικῆς καὶ σιωπηλῆς μέχρι
τῆς στιγμῆς ἐκείνης. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες
ἐπανελάβον τὰς διακοπεῖσας συνδιαλέ-
ξεις των καὶ ἡ διήγησις τῆς φρικτῆς ἐ-
κείνης πάλιν ἦν εἰς τὰ στόματα ὅλων.

Οὐδεμία διέφυγεν αὐτοὺς λεπτομέρεια
τοῦ τραγικοῦ τούτου ἐπισοδείου καὶ ἔχαι-
ρον γενόμενοι αὐτόπται, ὡς νὰ μὴ προε-
μήνυσ καταστροφὴν τινὰ τὸ αἵματηρόν
τοῦτο προοίμιον!

Ἀλλὰ τὸ περιεργότερον θέαμα ἦτο τὸ
παριστανόμενον ὑπὸ τῶν ἵππων καὶ τῶν
καμήλων. Ἐνὸς μὲν διήρκει ἡ πάλιν, διε-
τήρησαν ἐντελὴ ἀκίνησιάν, συμμαζωμέ-

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ὑποκρίνοντο ὅτι δὲν μᾶς ἔβλεπον
ἢ ἐφαίνοντο ὀλίγον μεριμνῶντες διὰ τὴν παρουσίαν μας.
Ἐγὼ βεβαίως δὲν ἤθελον ἀνταλλάξαι τὴν θέσιν μου με-
τ' ὁλόκληρον θησαυρόν. Ἐπαλινδρόμησα χίλια πεντακόσια
ἔτη καὶ παρευρισκόμην εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μεγάλου
λαοῦ, εἰς τὴν πόλιν τῶν Καισάρων, καὶ ἐπὶ τῶν βαθ-
μίδων τοῦ ἀμφιθεάτρου τοῦ Νέρωνος.

Ἐνταῦθα τὸ θέατρον ἦτον ἡ ἔρημος τῆς Σαχά-
ρας, οἱ ἀθληταὶ πάνθηρ καὶ τίγρις, οἵτινες ποτὲ
δὲν ἐγνώρισαν τὴν δουλείαν, δύο νέοι καὶ ῥωμαλαῖοι
θῆρες, οἵτινες ἐρρίφθησαν ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου διὰ
συγχρόνου ὁρμῆς.

Οἱ σιαγόνες δάκνουνται, οἱ ὄνυχες ἐμπήγοντας εἰς
τὰς σάρκας. Τὰ στήθη των συννῶθησαν καὶ αἱ δύο
καρδίαι προσκρούονται εἰς τὸν αὐτὸν παλμόν. Ἐλε-
γες δύο φίλοι, μὴ θέλοντες πλέον νὰ χωρισθῶσι,
ἢ μᾶλλον δύο ἀδιάλλακτοι ἐχθροὶ, ὧν ὁ εἰς θέλει
μείνει ὀρθιος, ὅταν ὁ ἕτερος θέλει κυλισθῇ κατὰ γῆς.

Μὴ φρονεῖτε, ὅτι ἡ ἀκίνησις ἐκείνη εἶναι ἡ γαλήνη
ἐνυπάρχει εἰς αὐτὴν λύσσα τρομερά. Ἐν τούτοις ἡ
ἄμμος ἐβάφη ὑπὸ αἵματος, ἀλλ' ἡ ζωὴ τοιούτων
πολεμιστῶν δὲν τελευτᾷ δι' ἐλαφρῶν μόνων πληγῶν.
Ὅ, τι εἶναι σκληρὸν δυσκόλως θανατοῦται. Ὁ κεραυνὸς
μόνος δύναται νὰ σταματήσῃ τὸν παλμόν τῶν ἀρτη-
ριῶν τοῦ λέοντος καὶ τῆς τίγριος.

Ἀπαντήσασα ἀντίγασιν, εἰς ἣν δὲν εἶναι συνηθισμένη
ἡ τίγρις ἀπομακρύνεται καὶ φαίνεται θέλουσα νὰ τι-

νοὶ εἰς στενωτάτην περιοχὴν. Μόνον ἠθέλετε ἰδεῖ ἐκ
τῆς φρικιάσεως τοῦ δερματός των, τῆς πυρετώδους
ἐντάσεως τῶν μυῶν των, ὅτι ἐκυριεύοντο ὑπὸ τῷ
μου μεγάλου. Τί δέ; μόλις ὁ θάνατος κατέλαβε
τὰ τέσσαρα πτώματα, καὶ κάμηλοι καὶ ἵπποι ἐννόη-
σαν τοῦτο, καὶ ὅλοι ἀνωρθώθησαν ἀτάραχοι καὶ ἡ-
συχοὶ. Τὰ μέλη των ἐπανελάβον τὴν φυσικὴν ἐλα-
στότητά των, καὶ ὁμοιάζον ὡς ἡμέρα τινα κτηνὴ
ἐγειρόμενα κατόπιν ὑπνου ἡσυχολάτου.

Ἀλλ' ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγος ἀνήγγειλε τὴν ὥραν
τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἡ συνοδία διευθύνθη πρὸς ἀρ-
κτον.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΡΜΙΑΝ.

Ὁ τολμηρὸς ἀεροναύτης Κ. Ἀρμπάν ἐξετέλεσε τὸ
ταξείδιόν του, διελθὼν εἰς τινὰς ὥρας ἑκατὸν καὶ τέσ-
σaras λεύγας αἵτινες χωρίζουσι τὴν Μασσαλίαν ἀπὸ
τὸ Τουρίνον.

Τὸ ταξείδιον τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν πλέον καταπλη-
κτικῶν ὅσα ἐγένοντο μέχρι τοῦδε ἀναμέσον τῶν ἀνέ-